

ΑΡΘΡΟ ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Επικοινωνία:

Κατερίνα Νικολαΐδου Πιερρόνι
Υπεύθυνη του Γραφείου Επικοινωνίας
Τηλ.: 22894367, Τηλεομοιότυπο: 22894477
Ηλ.διεύθυνση: katerina@ucy.ac.cy, <http://www.pr.ucy.ac.cy>

11-7-11: Το ενεργειακό μας μέλλον.

*Του Σταύρου Α. Ζένιου**

Να χαράξουμε σύγχρονη ενεργειακή πολιτική, με όραμα και προοπτική.

Ας δούμε τα πράγματα λίγο διαφορετικά. Σε μια μέρα λύσαμε ένα πρόβλημα που οι Ευρωπαϊκές χώρες ελπίζουν να λύσουν μέχρι το 2020.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΗΕ έχουμε ως χώρα πολύ αναποτελεσματικό «περιβαλλοντικό μεταβολισμό». Δηλαδή, ικανότητα μετατροπής φυσικών πόρων σε βελτίωση του βιοτικού επιπέδου. Με κατανάλωση 21 t/cap/yr (τόνων ανά κεφαλή ετησίως) είμαστε σχεδόν στο διπλάσιο από ότι δικαιολογεί το κατά κεφαλή εισόδημα. Με την μείωση της παραγωγής ενέργειας στο μισό, και καταστροφή 17% του ΑΕΠ περάσαμε στην ομάδα των αποτελεσματικών χωρών.

Όχι, δεν αστειεύομαι. Οι αναφορές στην υποσημείωση τεκμηριώνουν την τάση. Θέλω όμως να στρέψουμε την προσοχή σε κάτι άλλο.

Μας δίνεται η ευκαιρία να χαράξουμε σύγχρονη ενεργειακή πολιτική, με όραμα και προοπτική.

Η ΕΕ έχει ενεργειακό στόχο το 20-20-20. Δηλαδή, βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας κατά 20%, και αύξηση χρήσης ανανεώσιμων πηγών κατά 20%, μέχρι το 2020. Βελτιώνοντας την αποδοτικότητα εξοικονομούμε 200 Mwatt, προσθέτοντας ανανεώσιμες πηγές εξοικονομούμε άλλα 200. Μας υπολείπονται λοιπόν 100 από αυτά που χάσαμε στο Βασιλικό. Αυτά τα εξασφαλίζουμε ήδη με την βοήθεια της Ελλάδας και του Ισραήλ. Αποφεύγουμε έτσι εξαρτήσεις από τα κατεχόμενα. (Ορθολογικοί οι χειρισμοί του κου Μαυρομμάτη, δεν μπορεί όμως να εξαρτόμαστε ενεργειακά από τα κατεχόμενα για μεγάλο διάστημα.)

Βεβαίως δεν θα πετύχουμε τους ευρωπαϊκούς στόχους σε λίγους μήνες. Αυτό το αναγνωρίζουμε. Όμως ΤΩΡΑ είναι η κατάλληλη στιγμή να σχεδιάσουμε ενεργειακή πολιτική που θα λύνει αφενός το άμεσο πρόβλημα, αλλά θα στοχεύει στο μακροπρόθεσμο κοινό καλό.

Η Κύπρος εξαρτάται 100% από εισαγόμενη ενέργεια. Αυτό είναι βαρίδι στην κυπριακή οικονομία. Δημιουργεί αβεβαιότητα κόστους και ενεργειακής ασφάλειας. Μείωση της εξάρτησης θα έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη στην οικονομία. Και στο περιβάλλον. Τα εναλλακτικά συστήματα παραγωγής βελτιώνουν την ενεργειακή μας ασφάλεια.

Πώς θα τα επιτύχουμε; Με τον κατάλληλο σχεδιασμό φορολογικής πολιτικής: η φορολόγηση να καθορίζεται περισσότερο από την κατανάλωση ενέργειας και λιγότερο από την εργασία. Οι δείκτες της Κύπρου είναι σε αυτό τον τομέα από τους χειρότερους στην ΕΕ. Χρειαζόμαστε επιθετικά μέτρα για να ενθαρρύνουμε τους πολίτες να επενδύσουν σε φωτοβολταϊκά και σε αιολική ενέργεια. Τα χρήματα που θα πληρώναμε για πλήρη ανοικοδόμηση του Βασιλικού μπορούν να διοχετευθούν εν μέρη για επιδότηση ηλιακής και αιολικής ενέργειας.

Όλα αυτά απαιτούν νομοθετικές ρυθμίσεις και κυβερνητικά προγράμματα. Χρειάζεται προσεκτική μελέτη των δημοσιονομικών επιπτώσεων, των ευρωπαϊκών οδηγιών. Χρειάζεται διασύνδεση με πολιτικές σε άλλους τομείς: δημόσια συγκοινωνία, γεωργία, τουρισμός. Θα χρειαστεί αναμέτρηση με κεκτημένα.

Αν κάποιος από το πολιτικό κατεστημένο ή την κυβερνητική γραφειοκρατία απαντήσει «Τα έχουμε» τότε δεν καταλαβαίνει την συζήτηση. Βεβαίως έχουμε: ημίμετρα που δεν δούλεψαν. Αλλά ας απαντήσω θετικά: Βεβαίως έχουμε, αλλά οι συνθήκες μετά τις 11 -7-11 έχουν αλλάξει.

Θέματα ενέργειας είναι θέματα διεθνών σχέσεων. Στην Τουρκία συζητούν ήδη την παροχή ρεύματος στην Κύπρο από πυρηνικό σταθμό που θέλουν να κατασκευάσουν στην Μερσίνα. Αξιοποιούν την κατάσταση για να προωθήσουν ένα αμφιλεγόμενο έργο: κατασκευή πυρηνικού σταθμού σε σειсмоγενή περιοχή. Η προσφορά των Γερμανών για βοήθεια έπρεπε να γίνει από εμάς αποδεκτή. Την αντιμετωπίσαμε στενόμυαλα, με καθαρά οικονομικά κριτήρια. Κακώς. Οι Γερμανοί είναι πρωτοπόροι στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Θέλουν την συνεργασία μας, χρειάζονται ηλιοφάνεια και επιζητούν προσβάσεις στην μέση ανατολή. Πως θα γίνουμε ευρωπαϊκό προπύργιο στην ανατολική μεσόγειο χωρίς ευρωπαϊκές συνεργασίες!

Υπάρχει ελπίδα να τα καταφέρουμε; Υπάρχει ακόμη ελπίδα, κε Πρόεδρε.

Ζητείστε από εμπειρογνώμονες να ετοιμάσουν συγκροτημένη Ενεργειακή Πολιτική 2011-2012-2020. Γιατί 2012 και όχι 2013; Διότι τα προβλήματα έχουν το δικό τους ρυθμό, δεν κινούνται όλα σε ρυθμούς εκλογών.

Εγώ γνωρίζω ότι δεν γνωρίζω εις βάθος αυτά τα θέματα. Γνωρίζω όμως ότι υπάρχουν λύσεις που δούλεψαν καλά στην Γερμανία και Κίνα. Δουλεύουν ακόμη καλύτερα σε μικρότερες κλίμακες. Γράφω αυτό το άρθρο για να γνωρίζετε και εσείς. Θα σας έχει μάλλον υποβάλει εμπεριστατωμένο μνημόνιο και ο αρμόδιος Υπουργός σας. Αν και έχω κάποιες αμφιβολίες...

Γνωρίζω κάτι άλλο επίσης. Ότι αυτοί που μας έφεραν σε αυτή την κατάσταση δεν μπορούν να χαράξουν ενεργειακή πολιτική με όραμα και προοπτική. Δεν σας βοήθησαν να προλάβετε την κρίση. Δεν θα δουν ξαφνικά την μελλοντική προοπτική.

Γι' αυτό, κε Πρόεδρε, να ρωτήσω κάτι. Αν ήταν δικό σας το εργοστάσιο θα αφήνατε τον πρόεδρο του Συμβουλίου στην θέση του; Εγώ πάντως όχι. Ίσως διαφωνείται. Θα μου πείτε μάλλον ότι δεν γνωρίζω από πολιτική. Έχετε δίκαιο. Αν και για αυτό έχω τελευταίως κάποιες αμφιβολίες...

ΣΗΜ. Στοιχεία από το UNEP (2011) Decoupling natural resource use and environmental impacts from economic growth, A Report of the Working Group on Decoupling to the International Resource Panel. Fischer-Kowalski, M., Swilling, M., von Weizsäcker, E.U., Ren, Y., Moriguchi, Y., Crane, W., Krausmann, F., Eisenmenger, N., Giljum, S.,

Hennicke, P., Romero Lankao, P., Siriban Manalang, A., Figure 2.6, και Περισιάνης, Μ.Τουλάχιστον 17% του ΑΕΠ «έφαγε» η έκρηξη, Καθημερινή, 20 Ιουλίου 2011.

Ο Σταύρος Α. Ζένιος είναι Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, και πρόεδρος της Συνόδου των Πανεπιστημίων των Ευρωπαϊκών Πρωτευουσών
